

Medlem blive saa hidfigt, naar jeg i al Beskedenhed her anfører, hvad der har staaet i det Blad, og som det ærede Medlem ikke den Gang fandt Anledning til at protestere imod? Jeg siger derom som om Statsretten, at jeg synes, at der ser man netop et Udslag af Loben om de menneskelige Tings Omstiftelighed.

Brundes: Jeg har ogsaa bedt om Ordet for at gjøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Stubbebjerging (N. S. Larsen), som tog Anledning af mit Foredrag til yderligere at kaste sig ind i denne Debat. Jeg maa sige, at jeg ikke i og for sig overrastes ved at se, hvorledes det ærede Medlem stiller sig. Jeg har altid ment, at det ærede Medlem vilde ende der, hvor han i Dag staar. Det ærede Medlem vil optaste sig til en Slags Formhynder her i Thinget, give sig til, efter min Mening i Utide, at moralisere over andre Medlemmer. Det har det ærede Medlem, forekommer det mig, en Trang til i alt Fald overfor mig. Jeg har maaste — jeg begriber ikke ret hvorfor — den Egenstabs, at jeg, om jeg tør sammenligne det ærede Medlem med saadant Noget, virker paa ham som et rødt Klæde paa en Tyr. Jeg vil fravaade det ærede Medlem dette Formhynderstabs. Jeg er en gammel Bekjendt af det ærede Medlem, vi have arbejdet sammen allerede for mange Aar siden. Jeg har ikke forandret mig, jeg staar, hvor jeg stod den Gang, men det ærede Medlem har forandret sig, hvilket, som jeg synes, det ærede Medlem, som nu satte sig, udtrykte aldeles korrekt ved at henvise til Væren om de menneskelige Tings Omstiftelighed. Det ærede Medlem har i Dag citeret mig ganske forkert, men naar det ærede Medlem staar op og taler om, at jeg skal ikke komme med løse Ytringer, løse Citater, løse Udtalelser her i Thinget, maa man dog først og fremmest være berettiget til at forlange af det ærede Medlem, at han citerer Rigsdagstidenden tilstrækkelig rigtig. Det beror naturligvis paa en tilfældig Misforstaaelse af det ærede Medlem, naar han ikke gjør det, men jeg tilstaaer, at jeg vilde finde det heldigt, om det ærede Medlem, naar han vil tale i den Tone, som det i Dag behagede ham, var paa saadanne Omraader fuldstændig sikker i sine Papirer. Det ærede Medlem sagde f. Ex., at jeg havde paastaet, at man i det juridiske Fakultet lærte Dogmer. Jeg har ikke sagt det om det juridiske Fakultet, men om det theologiske, og derom ere ogsaa Alle enige, med hvem jeg har talt, at det maa være saa der, fordi dette Fakultet er saaledes stillet i

sin Virksomhed, at det skal komme til bestemte Resultater, som nok kunne kaldes Dogmer. Derom kan det ærede Medlem spørge Medlemmerne af det theologiske Fakultet og de theologiske Medlemmer af dette Thing, der have talt om Spørgsmaalet. Jeg har saa sagt, at der herskede den samme Aand og Tone ved hele Universitetet som i det theologiske Fakultet, en Aand, som holder sig mere til Formen end til Tingen. Det er ikke det Samme, som det ærede Medlem mener, at jeg har sagt. Naar han læser mit Foredrag, vil han se, at han har taget fejl, og at han kunde have sparet sig den Tale, som han mente det passende at holde til mig. Da jeg berørte det theologiske Fakultet, kom jeg til at tale om en anden Ting, som det ærede Medlem ogsaa kom ind paa, nemlig hvorledes det vil kunne gaa en Aand her i Landet, naar det kommer til en virkelig Diskussion om religiøse Materier. Dette ligger nær ved Sagen, thi det ærede Medlem fra Aarhus (Sjengel) slog paa, at man engang skulde komme til en Post indenfor det theologiske Fakultet i Retning af sammenlignende Religionsvidenskab. Men Sagen er, at vi ikke ere komne med her i Landet i Henseende til den nyere Tids Forskninger om Religionshistorien og Religionsudviklingen. Det er Noget, som i Virkeligheden ikke er kommet det ringeste frem her til Lands, og det er beklageligt. Det er en hel ung Videnskab, som holdes fjernt her fra Landet, en Videnskab, som i alt Fald alle Forskere, der have Interesse for saadanne Sager, ønske repræsenteret ved Universitetet. Det er der imidlertid ikke Udfigt til, saa længe der hersker den Ordning som nu. Selve Diskussionen om de religiøse Materier er ikke begyndt direkte fra videnskabelig Grund. Der har ganske sikkert været religiøse Bevægelser her i Landet, som have givet sig tilkjende ved sektæreriske Anskuelser om religiøse kristelige Ting, men ser man hen til, hvorledes det saa er gaaet saadanne sektæreriske Anskuelser, saa vover sig at paastaa, at den Frihed, vi have i det Hele taget her til Lands med Hensyn til Religionen, er ikke bleven meget styrket fra oven, og jeg kan godt tænke mig, hvorledes man fra oven vil stille sig med Hensyn til en religiøs Diskussion. Jeg skal her henvise til, hvorledes man i sin Tid stillede sig til den grundtvigste Bevægelse. Man vil vel ikke paastaa, at der da fra Statens, fra Regjeringens Side viste sig Stemmning for at faae sliige friere religiøse Meninger op her i Landet. Jeg kommer dernæst til Spørgsmaalet om Blasfemi og skal da henvise til den nyere Tid. Der staar i Straffelovens § 156: